

Székely-díj Gregornak

AZ ORSZÁG LEGNÉPSZERÜBB OPERAÉNEKESÉNEK, GREGOR JÓZSEFNEK (KÉPÜNKÖN) ÍTÉLTÉK NEMRÉGIBEN A SZÉKELY MIHÁLY-EMLEKPLAKETTET. A JELES SZEGEDI BASSZUS MA IS EGYIK PÉLDAKÉPÉNEK TARTJA NAGY ELŐDJÉT.

1957 karácsonya után láttam először *Székely Mihályt* színpadon: a Don Carlosban Fülöp királyt énekelte. Attól kezdve szinte az összes előadását és koncertjét meghallgattam. Statiszta voltam az Operaházban, amikor 1958-ban bemutatták a Turandotot. Székely énekelte Timurt, és én voltam az a katona, akinek le kellett fognia őt az I. felvonásban. Minden előadás óriási élmény volt. Székely Mihályénál szebb hangot azóta sem hallottam emberi-torokból kijönni. 1963-ban az utolsó fellépésén is ott voltam: Fiescót játszotta a Simon Boccanegrában. Évtizedekkel később, amikor 1994-ben a New York-i Metropolitan Operában énekeltem, találkoztam egy idős korrepetitornal, aki még dolgozott vele a negyvenes évek végén. Ő is azt mondta, azóta sem lépett fel Székelyhez hasonlítható basszus a Metben. A hangja ugyan teljesen más karakterű volt mint az enyém, mégis egyik példaképemnek tekintetem, mert hatalmas alázattal viseltetett a pálya iránt, és állandóan tanult. Barátja, *Simándy József* később sokat mesélt nekem róla. Azt pedig *Ferencsik Jánostól* tudom, hogy nehezen tanult, sok próbára volt szüksége, de ha valamit elsajátított, akkor azt tökéletesen adta elő. Ma már talán sok színpadi gesztusa korszerűlennek tűnne, amikor meghalt, divat is volt szidni. Egy fiatal kolléga egyszer minden rosszat elmondott róla az opera büféjében. Irgalmatlanul összevesztünk, és azt találtam neki mondani: ha legalább két takust el tud úgy énekelni, mint ő, akkor majd megszólalhat. Azóta már nemzetközi rangú énekes az illető, de azt a hangminőséget és színpadi jelenlétet, ami Székelyt jellemezte, meg sem tudta közelíteni. Székely Mihályra hatalmas világkarrier várt volna, ha nem eresztik le a vasfüggönyt az ötvenes években. Hiába volt jó barátja *Révai József*, az akkori kultúr pápa, mégis elvették tőle az útlevelét, amikor az egyik nyáron *Svéd Sándorral* hazajöttek vakációra. Hiába volt érvényes szerződésük a Metropolitanban, nem mehettek vissza. Pedig Székelynek még azt is megengedték a Metben a negyvenes évek végén, hogy az Igor herceg orosz nyelvű előadásain magyarul énekelje Koncsák kán szerepét. Azt gondolták az amerikaiak, biztosan hasonlít egymáshoz a két szomszédos ország nyelve...

Nagy meglepetés volt számomra a róla elnevezett elismerés, amit 39. alkalommal osztottak ki az Operaházban. Az első díjazott Ilosfalvy Róbert volt, aki fel is lépett még vele. Én vagyok azonban az első olyan énekes, aki úgy kapta meg, hogy hivatalosan egyetlen percig sem volt az Operaház tagja. Amikor Győriványi-Ráth György főzeneigazgató átadta nekem a több kilós plakettet, elmondta, hogy egyre több olyan énekese lesz a nemzeti dalszínháznak, aki nem közalkalmazott, hanem szabadúszó művész. Azt is hozzátette: példa vagyok arra, úgy is lehet valaki az ország legnépszerűbb énekese, hogy nem tagja az Operaháznak, de többet szerepel ott bárki másnál. Ez valóban így is van, ebben a szezonban 35 előadást énekeltem ott.

LEJEGYEZTE: HOLLÓSI ZSOLT

Krisztina könyvet ír New Yorkról

Bombera, a nagy világjáró

FIATAL, HELYES ÉS TALPRAESETT. LÁTTA MÁR HÁLÓNAK A VILÁGOT, REGGELENTE NŐKÉNT CSEVEG, IDŐNKÉNT MÉG MODELLNEK IS FELKÉRIK DIVATBEMUTATÓKRA BOMBERA KRISZTÁT (KÉPÜNKÖN). SZAKMAILAG AZONBAN A LEGNAGYOBB SIKEREIT EGY IGEN GYÁSZOS NAPON, SZEPTEMBER 11-ÉN ARATTA.

– *Ősszel folyamatosan láttunk téged tudósítani New Yorkból. Mikor jártál először az Egyesült Államokban?*

– Tizennyolc évesen kezdtem. Minden értelemben. Gimi után kimentem Kaliforniába, mert úgy éreztem, nem elég a nyelvtudásom. Beíratkoztam egy ottani középiskolába, és újra elvégeztem a negyediket. Magánszorgalomból.

– *Nemzetközi érettségit tetél?*

– Nem, de a helyi vizsgákat megcsináltam. Igazából ez a klasszikus lányos módszer volt külföldi tanulmányokra, mert a sulit mellett délután zongorát tanítottam, és két gyerekre vigyáztam. És még így is maradt időm magamra.

– *Bejött a dolog?*

– Abszolút. Én angol szakra szerettem volna felvételizni. Amikor kimentem, kábé középfokú szinten beszéltem, de voltak dolgok, amiket összekutyultam. Los Angelesben viszont rendesen jártam alkotmányjog-, meg törtéőrára, énekkarban énekeltem, szóval sokat fejlődtem.

– *Utána, ha jól tudom, médiával kapcsolatos ösztöndíjad is volt külföldön.*

– Kommunikációt Skóciában tanultam, viszont az egyetemről – már az angol szakról – szintén

kint töltöttem egy fél évet Iowában, ami teljesen az ország közepén.

– *Gondolom, azért teljesen más kint dolgozni, mint gondatlan diákként élni.*

– Persze. Annak idején Los Angelesben teljesen megváltozott a világlátásom. Kamaszként egyébként is fogékony voltam rá.

– *Szeptemberben New Yorkban jártál, éppen a tragédia idején. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy így mindig friss híreket kaptunk tőled.*

– Igen. Ezúttal nem tanulni, hanem a férjem után mentem. Viszont elintéztem magamnak egy gyakorlati ösztöndíjat, úgy-hogy ősszel újra a nyakamba veszem a világot, októberben kör-

bejárom a legnagyobb tévétársaságokat.

– *Közben meg, ha jól tudom, a férjed két éves ösztöndíja jár le. Ő nyáron hazajön, te meg mész ki?*

– Úgy látszik, sikerül mindig más kontinensen lennünk.

– *Nem akartok gyereket?*

– De igen, nagyon. A kollégáim már mondták, hogy majd röptében...

– *Visszatérve Amerikára: a két part között van némi különbség. Hozzád Los Angeles vagy New York állt közelebb?*

– Az én gondolkodásomnak abszolút LA felel meg. A terrortámadás viszont életem legfontosabb eseménye volt.

– *Sikerült megfigyelned, hogy*

dolgoznak a „nagyok”? Profibak?

– Nagy verseny az amerikai médiapiac, és persze technikai-lag sokkal gazdagabbak. De mit ne mondjak, én nagyon elégedett vagyok a magyar szellemi tőkével. Nekem egyébként abból a szempontból szerencsém volt, hogy Magyarországra dolgoztam, így azonos elbírálás alá estem a többi külföldi tudósítóval.

– *A szeptemberi eseményekről májusban jelenik meg könyved. Te kerestél kiadót, vagy téged kerestek?*

– Nekem eszembe se jutott írni, mert én forgatni szeretek. Mivel nem tudtam eleget forgatni – nagyon költséges, és amúgy sem tudtam napi 24 órában filmet hazaküldeni –, vettem egy laptopot és azzal a vállamon jártam a várost. Megkerestek, én pedig mindent leírtam. Esténként beültem egy kávéházba, itthon gyakorlatilag már csak szerkeszteni kellett.

– *Úgy beszélsz, mintha nem írtál volna sosem.*

– Nagyon idegen volt. Cikkeket és interjúkat persze írtam korábban, de ez nagyon nagy kihívás volt. Egyébként kiigazítanám az előbbieket: nem tizenegyedikéről szól, inkább a városról, a hétköznapi emberekről. Egészen karácsonyig követtem az életüket.

– *Sok barátot szereztél?*

– Igen, és nagyon sok magyart. Az az érdekes, hogy idáig, ha külföldön voltam, arra figyeltem, hogy ne ragaszkodjak a magyarokhoz. Hiszen egy országot a helyieken keresztül lehet megismerni. Korábban tehát sehol, soha nem találkoztam magyarokkal. New Yorkban viszont a város magyarjai keresik egymással a kapcsolatot. New York a nemzetekről szól, az emberekről.

DÉNES VANDA

A nagyszentmiklósi kincs rejtélye

NOHA KÉTSZÁZ ÉVE MEGTALÁLTÁK, S KUTATÓK SZÁZAI VIZSGÁLTÁK, ELEMEZTÉK, MÁIG REJTÉLY MARADT. NEM TUDJUK, KI, HOL, MIKOR, KINEK A RÉSZÉRE KÉSZÍTETTE, KI GYŰJTÖTTE ÖSSZE, KI REJTETTE EL A SZEGEDTŐL NEM MESSZE TALÁLT NAGYSZENTMIKLÓSI ARANYKINCSET. MOST, MEGTALÁLÁSA ÓTA MÁSODSZOR, BUDAPESTEN LÁTHATJA A KÖZÖNSÉG A BÉCSBEN ŐRZOTT LELETEKET.

Nagyszentmiklós Szegedtől nem messze, a Bánáthban található. Itt fedezték fel a lelőhelyről elnevezett páratlan értékű aranykincset. Kalandos történet a megtalálásáé is. Egy nagyszentmiklósi szőlősgazda és fiai árokásás közben egymás után fordították ki a földből a színarany edényeket. Értékesíteni

akarván titokban áadták a leleteket két helyi kereskedőnek, s egy elszegényedett aranyművesnek. Ők Pestre vitték, illetve egy bécsi görög kereskedőnek tovább adták azokat.

A kincs előkerülése azonban nem maradt titokban. Hamarosan értesült róla Nákó Kristóf, a birtokos uraság. A Pestre érkező kereskedőket így már az ő megbízottja várta, s lefoglalta az aranyakat. Nitta, a görög kereskedő megtagadta a tárgyak átadását. Majd hogy a nyilvánosságot most már nem lehetett elkerülni, Pest városbírójának, Boráros Jánosnak bejelentette és átadta a nála lévő kincseket. Ugyancsak a városbíróhoz kerültek a nagyszentmiklósi kereskedőknél lévő további edények is. Az utókor Boráros János emlékére a róla elnevezett téren egy emlékoszlopot állíttatott, tetején az egyik bikafejes csésze kőből faragott másával. Még 1799 augusztusában leltárt vettek fel a

kincsről, amely máig az egyik legfontosabb forrás.

A gazdag lelet híre eljutott Bécsbe is. I. Ferenc császárt, aki rajongott az antik tárgyakért, nem volt nehéz meggyőzni, hogy a kincseknek a császári és királyi Régiségtárban van a helyük. (Magyarországnak 1799-ben még nem volt közgyűjteménye, múzeuma.)

Hogy mi is az igazság a huszonhárom színarany edény korát és hovatartozását illetően, arra leginkább három elképzelés él a tudományos köztudatban: Éspedig: a kincs a 8. századból való és avar munka, 9. századi és a bolgár művészethez van köze, 10. századi és a honfoglaló magyarság alkotása. A Magyar Nemzeti Múzeum június végéig látogatható kiállítása – Az avarok aranya – A nagyszentmiklósi kincs – mindjárt a címével állást foglal.

K. M.

Korszakalkotó

kukorica gyomirtó szer

➤ Kiemelkedő hatásbiztonság

➤ Széles hatásspektrum

➤ Megújuló aktivitás

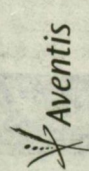
A Merlin® hatékony a kukorica legfontosabb

magról kelő egy és kétszikű gyomnövényei,

még az atrazin rezisztensek ellen is.

A beszerzéssel és a felhasználással kapcsolatban keresse

növényvédelmi mérnökét, szaktanácsadóját!

A SZŐREGI VIRÁG-DÍSZNÖVÉNY

ÁFÉSZ (6771 Szeged, Hősök tere 5.) igazgatósága

értesíti tagjait, hogy

2002. május 16-án (csütörtök), 17.00 órai kezdettel

évi rendes közgyűlést hív össze.

Napirendi pontok:

1. alapszabály módosítása

2. az igazgatóság beszámolója a 2001. évi tevékenységről, a mérleg és eredménykimutatás megtárgyalása

3. beszámoló a felügyelős bizottság tevékenységéről

4. a 2-es, 3-as napirendi pontokban elhangzottak elfogadása

5. a szövetkezet 2002. évi üzleti célkitűzéseinek megtárgyalása, elfogadása

6. tisztségviselők választása

7. egyéb

Közgyűlés helye: Szőregi Kultúrház, Szeged, Magyar u. 16. sz.

Amennyiben a közgyűlés a megjelentek száma miatt

határozatképtelen, úgy a közgyűlést azonos napirenddel, az eredetivel

azonos helyre 2002. május 17-én, 17.30 órára összehívjuk.

013001938

AMATŐR BÁBOSOK, FIGYELEM!

A CSONGRÁD MEGYEI KÖZMŰVELŐDÉSI TANÁCSADÓ KÖZPONT

BÁBFESTIVÁLT RENDEZ

2002. május 4-én, szombaton

a Százszorszép Gyermekeházban,

Szeged, Kálvin tér 6.

INFORMÁCIÓ:

Kostyál Zsuzsanna, tel.: 62/566-091

• Milyen címen érhető el

kiadónk internetes

honlapja?

1. www.delmagyarorszag.hu

2. www.delmagyar.hu

X. www.del-magyar.hu

DM-DV TOTÓ